

Ватă сын халалѣ харамра ыртмасть

(калав)

Пѣр ҫуртра, хире-хирѣҫ е юнашар хваттерсенче пѣр-пѣринпе ютшăнса пурăнни хулара сахал тѣл пулать-и? Нимѣн те тăваймăн, чăн та, ун пеккине тăтăшах асăрхатăн. Амăшне insult ҫапса пăрахиччен Петя та Кларăна сывлăх сункаланипе ҫеҫ ҫырлахнăччѣ, анчах йывăрлăха лекрѣ те те амăшѣ аптраса ўкнѣ-ўкмен хирѣҫе чупса каҫрѣ. «Пѣлместѣп, мѣн тумалла... Пулăшăр-ха, тархасшăн...» — йăлăнчѣ ҫухалса кайнăскер. «Мѣн тумалла? Пульницана асатмалла, «васкавлă пулăшу» чѣнмелле...» — тавăрчѣ кўршѣ хѣрарăм, ҫирѣм улттăри каччăран тăватă ҫул аслăрахскер. «Пырса пăхаймастăр-ши?» — тилмѣрчѣ арҫын. Клара турткаланса тăмарѣ, васкаса хирѣҫ хваттере каҫрѣ. Ҫитменнине тата Клара медсестра иккен, алă усса тăракан Петьяна чăрмантармасăрах мѣн кирлине пѣтѣмпех хăй турѣ...

Каччă амăшѣн Василиса Петровнăн сывлăхѣ майѣпен лайăхланчѣ, тăркаласа ларма пуҫларѣ вăл, анчах та хваттерѣнчен тухса ҫўреймерѣ. Клара вара ыраппа ыртакан хѣрарăм патне кѣрсе ҫўрекелеме пăрахмарѣ. Петя апа хваттер уҫҫи те шанса пачѣ: хăй ерҫмен чухне амăшне пăхкалама ыйтрѣ. Пѣччен хѣрарăма кўршине пулăшкаласси пит чăрмавлă пек туйăнмарѣ — ўкѣтлеттермерѣ, килѣшрѣ, инкеке лекнѣ ҫынна «шефа» илчѣ, апа тăванѣ пекех пăхма пуҫларѣ: кѣпе-йѣмне ҫукаларѣ, ятарласа кукаль-пўремеч пѣҫеркелерѣ...

Василиса Петровна лайăхлансах пыратчѣ те — тепѣр хут шалкăм ҫапрѣ.

Тек ыраптан тăрасси пѣтрѣ ун. Юрать чѣлхи-ҫаварѣ пач хытса лармарѣ-ха. Пѣррехинче ват ҫын ывăлне юнашар ларма чѣнчѣ.

— Итле-ха, ывăлăм, Кларăна мѣнлерех хаклатăн эс? Вăл маншăн тăван хѣр ырапнех, — вай ҫитерсе сăмах хушрѣ вăл.

— Кларăна-и? Мѣнле хакламалла... Укҫа тўлемелле-и апа? — тўрех тавҫăраймарѣ каччă.

— Юратмалла Һана... ЛайҺах арҺам пулҺе вҺл. Хам виличчен эс авланнине курас килет, — ассҺан сывларҺе Василица Петровна. — КилҺшетҺн-и?

АмҺшне лҺплантарас шутпа пуҺ ватса тҺмасҺрах килҺшрҺ Петя. КларҺна хҺйсем патҺнче юлма сҺнчҺ. Һапла майпа ҺнҺ мҺшҺр ҺуралчҺ. УпҺшките арҺмҺ пулса тҺчҺҺ вҺсем, тепҺр Һур Һултан хут ҺыртарчҺ. КилҺштерсе пурҺнчҺ темелле, анчах хҺтлҺ кил-Һуртра ниепле те ача сасси янҺраса каяҺмарҺ.

ВҺтҺртан иртсен Петя хҺйҺн арҺмҺ аслҺраххине туйма пуҺларҺ, ют хҺрарҺмсем Һине пҺхкалама пикенчҺ. ЧҺн-чҺн пайтаҺҺ пулса тҺнҺ май укҺитенкине перекетлеме пҺрахрҺ, Һавна кура Һна «кҺмҺллакан» чиперккесем те тупҺнкаларҺ. ҺмҺлтҺтайлансан-ҺмҺлтҺтайлансан арҺын тҺрук тҺна кҺнҺн пач улшҺнчҺ: ун тҺлне ытҺисенчен ытларах килҺшекен Маша пырса тухрҺ те — юратса пҺрахрҺ хайхискере. ВҺхҺт иртнҺсем иккҺшҺ те хҺватлҺ туйҺм тыткҺнне лекрҺ, тҺтҺшах тҺл пулма тытҺнчҺ. ВҺсен нимҺнле вҺрттҺнлҺх та юлмарҺ.

— ЭсҺ арҺмупа аннҺ сҺннипе пҺрлешнҺ, юратмасҺрах. АннҺне сҺмах панҺ та халҺ хҺвна пусмҺрласа пурҺнатҺн. УйрҺлма вҺхҺт ҺитмерҺ-и? — сҺнчҺ пҺррехинче Маша.

ТҺплҺнрех шутласа пҺхма сҺмах пачҺ Петя. МеллҺ самант тупса кҺмҺлне КларҺна уҺса пачҺ. АрҺмҺшҺн яра кун аслати кҺрленҺнех янҺраса кайрҺ кҺтмен хыпар, мҺн тумаллине пҺлмерҺ вҺл. УпҺшки уйрҺлма сҺнсен те хирҺҺ хурав пamarҺ.

Маша хыҺҺҺн кайса Петя мҺшҺрҺнчен уйрҺлма хатҺрленчҺ. Анчах та арҺмҺ суда пымарҺ, вҺсен ҺҺне пҺхса тухассине каяраха куҺарчҺ.

Тепрехинче суд ларҺвне Петя кая юлса ҺитрҺ. ВҺл лару залне кҺрсе тҺнҺ ҺҺре Клара вырнаҺса ларнҺ та иккен.

Судья Петя заявленине вуларҺ те КларҺна сҺмах пачҺ.

— ТҺплҺ шухҺшламасҺр ҺырнҺ вҺл ку заявление. ЮрататпҺр эфир пҺрпҺрне. ВҺл амҺшҺ вилес умҺн Һна ҺмҺрҺпех манпа пҺрле пулма сҺмах панҺ.

Клара сасси мар, амăшĕн сасси пырса кĕчĕ арçын хăлхине. Тимлерех пăхрĕ те çаварне карса пăрахрĕ: каснă-лартнă амăшĕ ун умĕнче. Клара Василица Петровнăн уяв кĕпипе, ун чечеклĕ тутăрне хулпуççи урлă уртса янă, çўçне ун евĕрлĕ хыçалалла тураса çивĕтленĕ... Епле хитре сăнлă вăл, куçĕ çес амăшĕн ывăлне Кларăна юратма сĕннĕ чухнехи пек тунсăхлă, çапах та темĕнле шанчăк çути пур пек унта...

— Анне, каçарсам.. — пăшăлтатрĕ Петя. Вырăнĕнчен тăрса Кларăпа юнашар пырса ларчĕ. Унран та каçару ыйтрĕ. — Каяр кунтан, — терĕ.

Судья тек кирлĕ пулмарĕ вĕсене. Иккĕшĕ урама пĕрлех тухрĕç. Каллех пĕрлештерчĕ ывăлĕпе кинне амăшĕ. Тĕрĕсрех каласан, ăна манманни, хисеплени, ун сăмахĕсене сума сунни... Тата... хĕрарăм тавçăрулăхĕ, вăл упăшкин чунне туйма пултарни.

Павлов, С. Ватĕ çын халалĕ харамра ыртмасть : [калав] // Павлов, С. Юрату тумхахĕсем : новеллăсем, калавсем / С. Павлов-Вэскер. – Шупашкар, 2011. – С. 38-40.